

28 Φεβρουαρίου 1991

Ο πόλεμος στον Περσικό

Κράτος με το όνομα Κουβέιτ δεν υπήρχε πριν από το 1961. Δημιουργήθηκε τότε που η αγγλική αυτοκρατορία διαλυόταν, προσπαθώντας να κρατήσει όσο το δυνατόν περισσότερα ερείσματα. Το γεγονός ότι η περιοχή, που τώρα λέγεται Κουβέιτ, είναι η πέμπτη στον κόσμο σε παραγωγή πετρελαίου, δικαιολογεί και την κατασκευή του. Στη δεκαετία του '80, όσο κρατούσε ο πόλεμος Ιράν - Ιράκ, το Κουβέιτ κατάφερε να οικειοποιηθεί πετρέλαιο από το γειτονικό του Ιράκ. Όταν ο πόλεμος τέλειωσε, το Ιράκ ζήτησε αποζημίωση. Το Κουβέιτ αρνήθηκε.

Το καλοκαίρι του 1990, ο στρατός του Ιράκ εισέβαλε στο Κουβέιτ και, μέσα σε ελάχιστο χρόνο, το κατέλαβε. Το φθινόπωρο, ο ηγέτης του Ιράκ Σαντάμ Χουσεΐν, ανακοίνωσε ότι το Κουβέιτ προσαρτάται στη χώρα του και, στο εξής, θα είναι η 17^η επαρχία της. Από τη στιγμή εκείνη ως τα μέσα Ιανουαρίου 1991, οι Ηνωμένες Πολιτείες ξετύλιξαν ένα σκληρό διπλωματικό παιχνίδι που ξεκίνησε ως αμυντική ασπίδα της γειτονικής Σαουδικής Αραβίας κι έφτασε ως την κήρυξη πολέμου κατά του Ιράκ, με την άδεια του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Στα τέλη του 1990, ένας πανίσχυρος στρατός Αμερικανών, Σαουδαραβών, Αγγλων, Γάλλων και Ιταλών μαζεύτηκε στη Σαουδική Αραβία, στα σύνορα με το Ιράκ. Ένας πολυεθνικός στόλος αρμένιζε στον Περσικό κόλπο και στην Ερυθρά θάλασσα. Ο ασφυκτικός κλοιός συμπληρώθηκε με αεροπορικές δυνάμεις που καιροφυλακτούσαν στην Αραβία, στα αεροπλανοφόρα και στην Τουρκία, στα βόρεια του Ιράκ. Νέα όπλα, πύραυλοι και «έξυπνες βόμβες» συγκεντρώθηκαν, αδράχνοντας την ευκαιρία να δοκιμαστούν στην πράξη. Ολόκληρη η γιγαντιαία πολεμική μηχανή μπήκε κάτω από τις αμερικανικές διαταγές, ενώ ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζορτζ Μπους (πατέρας) ανάγγειλε πως, μετά τον πόλεμο, θα υπήρχε στον κόσμο μια «νέα τάξη πραγμάτων». Ολόκληρη η πολεμική των λόγων στρεφόταν κατά του «δικτάτορα χασάπη Σαντάμ Χουσεΐν», του οποίου το τέλος όλοι προεξοφλούσαν.

Στις 17 Ιανουαρίου 1991, ο πόλεμος ξεκίνησε με φοβερές αεροπορικές επιδρομές και βομβαρδισμούς των πόλεων του Ιράκ. Η επιχείρηση ονομάστηκε «Καταιγίδα της ερήμου». Οι άμαχοι σκοτώνονταν, ενώ οι «αρχαίοι» πύραυλοι Σκουντ έμεναν ανέπαφοι και χτυπούσαν, σποραδικά, Σαουδική Αραβία και Ισραήλ που μάταια ο Χουσεΐν προσπαθούσε να παρασύρει στον πόλεμο, για να αποκτήσει ερείσματα στον αραβικό κόσμο. Ταυτόχρονα, οι αυτονομιστές μουσουλμάνοι, στο νότο του Ιράκ και οι Κούρδοι στα βόρεια, ξεσηκώθηκαν καθώς οι ανελέητοι βομβαρδισμοί διέλυαν την κρατική μηχανή του Χουσεΐν. Όλοι περίμεναν την ανατροπή του από τις δυνάμεις της εσωτερικής αντιπολίτευσης.

Οι χερσαίες δυνάμεις των Αμερικανών και των συμμάχων τους άργησαν να μπουν στις μάχες. Όταν μπήκαν, έδωξαν σε ελάχιστες μέρες τους ιρακινούς από το Κουβέιτ και εισέβαλαν στο Ιράκ, προελαύνοντας ακάθεκτα. Κι ενώ όλοι περίμεναν το, από στιγμή σε στιγμή, τέλος του Χουσεΐν, ο πρόεδρος Μπους διέταξε «παύσατε πυρ». Ήταν 28 Φεβρουαρίου 1991.

Με την πολεμική του μηχανή σχεδόν ανέπαφη, ο «δικτάτορας χασάπης» τσάκισε την εσωτερική αντιπολίτευση, τους αυτονομιστές του νότου και τους Κούρδους στα βόρεια. Η Τουρκία ανέλαβε, στη συνέχεια, να χτυπήσει τους Κούρδους, ξεσηκώνοντας τη διεθνή κοινή γνώμη και ελάχιστες κυβερνήσεις. Η νέα τάξη πραγμάτων διέφερε από την παλαιά μόνο στο πλήθος των τάφων: Από τους νεκρούς στον πόλεμο του Περσικού, από τους νεκρούς στη σπαρασσόμενη αποσυνθεμένη Σοβιετική Ένωση και από τους νεκρούς στην αιματοκυλισμένη πρώην Γιουγκοσλαβία. Και από τη νεκρή φύση, στη θάλασσα, όπου για μήνες χύνονταν εκατομμύρια τόνοι πετρελαίου. Περίπου δυο χρόνια μετά το «παύσατε πυρ», ο Σαντάμ Χουσεΐν καθόταν στην ίδια καρέκλα, ενώ ο Τζορτζ Μπους έχανε τις προεδρικές εκλογές του 1992. Η πτώση του Σαντάμ έπρεπε να περιμένει δώδεκα χρόνια. Την ανέλαβε ο πρόεδρος Τζορτζ Μπους γιος.

1822: Οι κάτοικοι της Νάουσας υψώνουν επαναστατική σημαία. Η εκεί επανάσταση έσβησε στις 17 του επόμενου Απριλίου.

1826: Οι Τουρκοαιγύπτιοι κυριεύουν τα νησάκια Ντολμά και Πόρο στη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου και αναγκάζουν τη φρουρά του Ανατολικού να εγκαταλείψει τις θέσεις της. Κάθε επικοινωνία της πολιορκημένης πόλης με τον έξω κόσμο είναι πια αδύνατη.

1913: Ο ελληνικός στρατός κυριεύει την Πρεμετή, ενώ οι Τούρκοι εγκαταλείπουν το Δελβινάκι.

1921: Η Ρωσία και το Αφγανιστάν υπογράφουν συνθήκη φιλίας που παρείχε πολιτική και οικονομική βοήθεια στους κατοίκους του Αφγανιστάν.

1925: Πεθαίνει ο Φρειδερίκος Έμπερτ, πρώτος πρόεδρος της δημοκρατίας στη Γερμανία. Είχε γεννηθεί το 1870.

1948: Τα τελευταία βρετανικά στρατεύματα εγκαταλείπουν την Ινδία, που έχει αποκτήσει την ανεξαρτησία της.

1959: Με ψήφους 170 έναντι 117, η Βουλή των Ελλήνων απορρίπτει πρόταση δυσπιστίας κατά της κυβέρνησης του Κωνσταντίνου Καραμανλή που υπέγραψε τις συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου, δηλώνοντας ότι επρόκειτο για «μία από τας ευτυχεστέρας ημέρας της ζωής μου». Οι βουλευτές της ΕΡΕ χειροκροτούν, ενώ ο Σοφοκλής Βενιζέλος αποχωρεί κραυγάζοντας: «Ζήτω η Ένωση».

1968: Στη Στοκχόλμη, ο Ανδρέας Παπανδρέου ιδρύει την αντιστασιακή οργάνωση ΠΑΚ (Πανελλήνιο Αντιστασιακό Κίνημα).

1975: Στο χειρότερο σιδηροδρομικό δυστύχημα που σημειώθηκε στον υπόγειο της Βρετανίας, 42 άτομα σκοτώνονται από εκτροχιασμό τρένου στο Λονδίνο.

1986 : Δολοφονείται στο κέντρο της Στοκχόλμης, ο πρωθυπουργός της Σουηδίας Όλαφ Πάλμε.

1997: Σεισμός στο Ιράν καταστρέφει πάνω από 20 χωριά και σκοτώνει σχεδόν 1.000 άτομα.

2004: Ο πρώτος δημοκρατικά εκλεγμένος πρόεδρος της Αϊτής, Ζαν Μπερτράν Αριστίντ, εγκαταλείπει την χώρα, ενώ οι αντάρτες μπαίνουν στην πρωτεύουσα Πορτ ντε Πρενς.

2013: Ο πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ παραιτείται από τον παπικό θρόνο. Είναι η πρώτη παραίτηση πάπα από το 1410.

2023: Ταχεία αμαξοστοιχία, που ξεκίνησε από την Αθήνα με προορισμό την Θεσσαλονίκη, συγκρούεται μετωπικά με εμπορική στο ύψος των Τεμπών: 57 νεκροί και πολλοί τραυματίες, οι περισσότεροι φοιτητές, ο απολογισμός. Κηρύχθηκε τριήμερο εθνικό πένθος, ενώ παραιτήθηκε ο αρμόδιος υπουργός, Κ. Αχ. Καραμανλής.

Η 28^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

28 Φεβρουαρίου 1854

Ένα κόμμα εναντίον της δουλείας

Η ρητορική ικανότητα του Αβραάμ Λίνκολν τον έκανε διάσημο, με αποτέλεσμα, το 1844, να γίνει αρχηγός του κόμματος των Ουίγων και, το 1846, να εκλεγεί στο Κογκρέσο. Ήταν η εποχή που δυνάμωνε στις πολιτείες του Βορρά το κίνημα εναντίον της δουλείας. Όμως, στα 1854, οι μεγαλογαιοκτήμονες πέρασαν νόμο, σύμφωνα με τον οποίο επιτρεπόταν το δουλεμπόριο. Την ίδια χρονιά, Αμερικανοί πολιτικοί που είχαν ταχθεί κατά της δουλείας, συναντήθηκαν στο Ρίπον του Ουισκόνσιν με σκοπό να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους. Στις 28 Φεβρουαρίου 1854, συμφώνησαν στην δημιουργία ενός νέου πολιτικού κόμματος. Αργότερα την ίδια χρονιά, ιδρύθηκε το Ρεπουμπλικανικό κόμμα που απορρόφησε τους Ουίγους της Αμερικής (συνεχιστής τους, στην Αγγλία, είναι το σημερινό κόμμα των Φιλελευθέρων). Οι ρεπουμπλικάνοι ανακοίνωσαν πως θα εργαστούν για την κατάργηση της δουλείας. Στην αρχή, μέσα από δικαστικούς αγώνες. Τρία χρόνια αργότερα, το 1857, το Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών αποφάσισε πως το Κογκρέσο είναι αναρμόδιο να ψηφίσει νόμο που να καταργεί τη δουλεία. Χρειαζόταν προεδρική εισήγηση και ψήφισή της. Ο Αβραάμ Λίνκολν έβαλε υποψηφιότητα για πρόεδρος. Νίκησε με σχετική πλειοψηφία, το 1860, κι ορκίστηκε 16^{ος} πρόεδρος των ΗΠΑ. Ο εμφύλιος φαινόταν αναπόφευκτος.

1854: Πρεμιέρα (στη Βαϊμάρη) του συμφωνικού ποιήματος του Φραντζ Λιστ «Τα πρελούδια» με διευθυντή ορχήστρας τον συνθέτη.

1999: Πρώτο χρυσό στην ιστορία της ελληνικής ομάδας του ανσάμπλ. Στο τουρνουά της Μαδέρα, οι Ειρήνη Αϊνδιλή, Εύα Χριστοδούλου, Χαρά Καρυάμη, Άννα Πολάτου, Μαρία Γεωργάτου και Κλεονίκη Γεωργακοπούλου συγκεντρώνουν 38.767 βαθμούς. Στην ίδια διοργάνωση, θα κερδίσουν ακόμα δυο χρυσά (στα δύο στεφάνια και τρεις κορδέλες και στις κορίνες).

2011: Πεθαίνει η μεγάλη κυρία του γαλλικού κινηματογράφου, Ανί Ζιραντό (έπαιξε σε 120 ταινίες, με κορυφαία εμφάνιση στο έργο «Ο Ρόκο και τα αδέλφια του»). Είχε γεννηθεί στις 25 Οκτωβρίου 1931.

2020: Σε ηλικία 97 χρόνων, πεθαίνει η συγγραφέας Άλκη Ζέη. Είχε γεννηθεί το 1923 στην Αθήνα.